

SCENARIUSZ ZAJĘĆ 14

Zwyczaje karnawałowe

Przedmiot: Edukacja polonistyczna

Klasa I szkoła podstawowa

Czas realizacji: 3 jednostki lekcyjne (3 x 45 minut)

Zagadnienia:

Tradycje noworoczne, karnawał, zwyczaje karnawałowe

METODY I FORMY PRACY:

- Burza mózgów, Pogadanka; Praca w grupach; Gry interaktywne; Praca z komputerem.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- komputer;
- prezentacja multimedialna;
- karty pracy ucznia.

CELE LEKCJI:

Cele ogólne:	Cele szczegółowe:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ wykorzystanie zdobytej wiedzy na temat zwyczajów karnawałowych do tworzenia własnych postaw i przekonań; ▪ kształtowanie umiejętności pisania i czytania ze zrozumieniem; ▪ kształtowanie umiejętności podziału wyrazów na głoski i sylaby. 	<p>uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umie zredagować kilka zdań na temat polskich zwyczajów związanych z karnawałem; ▪ potrafi uważnie słuchać czytanego tekstu i odpowiadać na pytania dotyczące jego treści; ▪ wyodrębnia w wyrazie samogłoski i spółgłoski; ▪ dzieli wyraz na głoski, sylaby; ▪ poprawnie przepisuje wyraz; ▪ czyta ze zrozumieniem i udziela prawidłowych odpowiedzi i wykonuje polecenia zgodnie z pisemną instrukcją oraz objaśnieniami nauczyciela; ▪ dodaje i odejmuje w zakresie do 14; ▪ dokonuje syntezy sylabowej wyrazów; ▪ aktywnie uczestniczy w zajęciach; ▪ współpracuje w grupie.

Przebieg lekcji

Wprowadzenie:

Czas realizacji: 10 minut

1. Nauczyciel rozmawia z uczniami na temat minionych Świąt Bożego Narodzenia. Nauczyciel mówi uczniom o tym, że po świętach nadchodzi czas Karnawału.
2. Rozwiązanie szyfrogramu (nauczyciel pokazuje go na tablicy multimedialnej). Uczniowie odgadują hasło i zapisują je w zeszytach – KARNAWAŁ.
3. Zapisanie tematu lekcji.

Rozwinięcie

Czas realizacji: 35 minut

1. Nauczyciel opowiada uczniom o Karnawale i jego zwyczajach.

Karnawał to okres balów i zabaw. Jego rozpoczęcie oficjalnie następuje w dniu Trzech Króli czyli 6 stycznia, jednak wiele osób uważa za datę jego rozpoczęcia Nowy Rok. Koniec karnawału wypada w Środę Popielcową.

Polskie słowo *karnawał* to zapożyczenie z włoskiego *carnevale*, oznaczające pożegnanie mięsa. Stąd w tym wesołym czasie na stołach dominują potrawy mięsne oraz słodkie przekąski. Chcemy zjeść ich jak najwięcej, by nie brakowało ich nam podczas trwania Wielkiego Postu.

Dawniej przez cały czas trwania zapust, sarmaccy bracia odwiedzali się nawzajem i biesiadowali do białego rana. Najpopularniejszą zabawą w karnawale były kuligi, czyli przejażdżki saniami zaprzęgniętymi w konie. Zajeżdżano wtedy do wszystkich okolicznych dworów, w każdym jedząc i pijąc. Kulig mógł trwać nawet kilka dni z przerwami na krótki sen i zregenerowanie sił.

Karnawał był zabawą nie tylko dla najwyższego stanu. Także mieszczenie i chłopci organizowali zapustowe spotkania. W miastach przyjęły się zabawy pod gołym niebem i barwne maskarady, czyli pochody, podczas których zakładano maski. Z czasem, na włoski wzór, zaczęto organizować reduty, czyli bale, gdzie wystarczyło zapłacić za wstęp, by móc bawić się do białego rana.

Na wsiach podczas zapust spotykano się w karczmach, gdzie jedzono i tańczono. Inną tradycją karnawałową były pochody przebierańców - turonia i zwierząt, którzy odwiedzali domy gospodarzy, zbierając podarunki.

Obecnie bale i imprezy karnawałowe nie są już tak huczne jak dawniej. Polacy najczęściej ograniczają się do zabaw ostatekowych - w ostatni tydzień karnawału. Ostatki rozpoczynają się tłustym czwartkiem, kiedy to obowiązkowo należy zjeść kilka pączków i faworków.

2. Rozmowa z uczniami o zwyczajach ludowych związanych z karnawałem:

- ❖ Jakie tradycje wiążą się z karnawałem?
- ❖ Co niegdyś robiono w czasie karnawału?
- ❖ Co obecnie robimy w czasie karnawału?

3. Zabawa dydaktyczna - „Prawda-fałsz” . Uczniowie rozwiązują zadanie 1 (karta pracy nr 1) samodzielnie. Następnie jeden z uczniów czyta pytanie a reszta klasy mówi, czy to prawda czy też fałsz.

4. Rozwiązywanie kart pracy (załącznik nr 1)

5. Podsumowanie lekcji.

Zakończenie

Czas realizacji: 90 minut

6. Bal karnawałowy w klasie . Uczniowie przebierają się w stroje, które ze sobą przynieśli i bawią się w rytmie muzyki.

KARTA PRACY

Zadanie 1

Zabawa dydaktyczna Prawda czy fałsz.

Zaznacz właściwą odpowiedź .

Sale balowe ubieramy w balony i serpentyny.

Na bal zakładamy karnawałowe maski.

Podczas karnawału uczestniczymy w zabawach tanecznych.

Nazwa „karnawał” pochodzi z Grecji.

Karnawał trwa cały rok.

Na bal karnawałowy ubieramy jednakowe stroje.

Najbarwniejszy karnawał odbywa się w Brazylii.

Karnawał trwa 1 dzień.

Prawda	Falsz

Zadanie 2

W każdym wyrazie określ liczbę głosek, liczbę sylab, liczbę liter, liczbę samogłosek, liczbę spółgłosek

	Liczba liter	Liczba sylab	Liczba głosek	Liczba samogłosek	Liczba spółgłosek
KARNAWAŁ					
BALONY					
STRÓJ					
TANIEC					